

КОД ЗДАРОУЯ ПАДНЯБЕСНАЙ

Як Кітаю ўдалося ўтаймаваць каранавірус?

У Кітаі п'яцідзённыя вакацыі з нагоды Першамай. Жыхары Паднябеснай з асцярожнасцю, але ўсё ж такі выправіліся ў падарожжы па краіне. Падчас доўгачаканых свят больш за чатыры тысячы турыстычных зон па ўсёй КНР даступныя для наведвання. Пра гэта інфармагентству Xinhua паведамілі ў адным з вядучых кітайскіх анлайн-турагентстваў Trip.com Group. Кітайцы актыўна замаўляюць білеты ў цікавыя мясціны (іх, паверце, у Паднябеснай няма), значна выраслі продажы пакетаў турпаслуг, якія ўключаюць у сябе пражыванне ў гасцініцах і наведванне славутасцяў. Ужо і не верыцца, што яшчэ тры месяцы таму сітуацыя ў краіне была зусім іншая. Як Паднябеснай удалося ўтаймаваць COVID-19?

«ПРЫЙДУ ДА РАКІ І ЗАКРЫЧУ»

Кітайскі горад Ухань, адкуль пачалася эпідэмія каранавіруса, з 23 студзеня быў на строгім каранціне. Насамрэч, улічыўшы экстрэмальную сітуацыю (як заўважаюць спецыялісты, краіна фактычна выпрабавала свае магчымасці ва ўмовах біялагічнай атакі), кітайскія ўлады пайшлі на беспрэцэдэнтныя меры, якія спачатку былі ахарактарызаваны СААЗ як «дзіўныя». Амаль тры месяцы ўся 60-мільённая Хубэй — адна з цэнтральных пра-

Уханя Го Цзын, якая стала інтэрнэт-славутасцю пасля таго, як пачала весці анлайн «Дзённік Уханьскага каранціна».

Як заўважыў кіраўнік Сусветнай арганізацыі аховы здароўя Тэдрас Адханом Гебрээсус, пасляховы вопыт Уханя ў барацьбе з каранавірусам дазваляе спадзявацца на перамогу над пандэміяй ва ўсім свеце.

РОБАТЫ Ў ДАПАМОГУ

Падчас эпідэміі ЦК КПК і Дзяржсавет аператыўна стварылі Цэнтральную кіруючую групу па барацьбе з каранавірусам. Яе ўзначаліў старшыня Дзяржсавета Лі Кэцян.

гэтае ноу-хау добрым памочнікам, які дазваляе пазбегнуць рызыкі заражэння. Акрамя таго, інфрачырвоная цеплавідзія вымярэнне тэмпературы цела, аналіз вялікіх даных і іншыя тэхналогіі паказваюць свае здольнасці ў розных кірунках і дапамагаюць навуцы ажыццяўляць прафілактыку і кантроль за насельніцтвам. Воблачныя тэхналогіі актыўна выкарыстоўваліся вытворчымі кампаніямі, а таксама навучальнымі ўстановамі.

Робаты-афіцыянты ў рэстаранах і гатэлях, беспілотныя машыны на вуліцах, роботы-кур'еры службы дастаўкі на вынас, а таксама паветраныя лагістычныя беспілотныя лятальныя апараты сталі ў Паднябеснай незамымымі памочнікамі ў складанні час. Гэтую тэму актыўна абмяркоўвалі СМІ і сацсеткі. Напрыклад, амерыканскі тэлеканал CNBC пахваліў кітайскіх робатаў за тое, што яны праявілі свае «звышздольнасці» падчас эпідэміі.

ТРЫ ЛІНІІ АБАРОНЫ

У канцы сакавіка старшыня КНР Сі Цзіньпін правёў пасяджэнне Палітбюро ЦК КПК па рэагаванні на COVID-19 і пытаннях эканомікі. Цяпер перад Кітаем стаяць дзве асноўныя задачы: прадухіленне завозных выпадкаў каранавіруса і ўзнікнення другой хвалі эпідэміі ў Кітаі, а таксама аднаўленне эканомікі краіны. Гэтыя праблемы ўзаемазвязаны, бо актыўны ўздым пагражае паўторам эпідэміі, таму робяцца жорсткія прэзентыўныя захады, каб пазбегнуць такога развіцця падзей.

Кітай стварыў тры «лініі абароны» для прадухілення «імпарту» новых выпадкаў каранавіруснай пнеўманіі з-за мяжы, паведаміў эпідэміёлаг У Цзунью з Кітайскага цэнтра па прафілактыцы і кантролі за захворваннямі. На перадавой лініі знаходзяцца мытнікі, якія выявілі нямала хворых пасажыраў шляхам вымярэння тэмпературы цела, а таксама з дапамогай праверкі гісторыі іх перамяшчэнняў.

Другая лінія абароны заключаецца ў двухтыднёвым карантыне, які павінны адбыць усё, хто прыбывае ў Кітай з-за мяжы. На трэцяй лініі абароны знаходзяцца вопытныя медработнікі. Штодня па ўсёй краіне праводзіцца каля мільёна бясплатных тэсціраванняў на каранавірус.

Паводле афіцыйнай статыстыкі, эканоміка Паднябеснай скарацілася ў першым квартале на 6,8 працэнта. Аб'ём ВУП правінцыі Хубэй абваліўся на 40%. Зразумела, немалую частку ўдару прыняў на сябе Ухань — адзін з вядучых аўтамабільных цэнтраў Кітая і буйны

ма стымулюецца стварэнне новых анлайн-платформаў. З фонду сацыяльнага страхавання прадпрыемствам кампенсуюць выплаты па заробках у перыяд прастою.

Пераканаўшыся ў тым, што дзяржава не кінула іх у перыяд крызісу, кітайцы з энтузіязмам вяртаюцца на работу. У грамадстве пануюць пазітыўныя настроі ад пасляховага пераадолення пандэміі. Гэта важкі дадатковы стымул для развіцця эканомікі, чаканняў і планаў інвестараў. Велізарныя перавагі абяцваюць Кітаю (найбуйнейшаму ў свеце імпарцёру вуглевадародаў) танныя нафта і газ. Гэтая акалічнасць дае Паднябеснай дадатковыя магчымасці для набыцця актываў па ўсім свеце.

Урад Кітая заяўляе, што, колькі на першы квартал прыпадае невялікая доля гадавога ВУП (у лютым — пачатку сакавіка традыцыйна падае актыўнасць у сувязі з тым, што машабна адзначаецца свята Вясны), страты будучь хутка кампенсаваны за кошт назапашанага попыту і інтэнсіўнага аднаўлення вытворчасці. Зноў пачынаюць працаваць буйныя прыватныя прадпрыемствы. Напрыклад, кампанія Tesla ўжо ў канцы лютага адкрыла завод у Шанхаі і аб'явіла аб планах па пашырэнні вытворчых магутнасцяў.

Дадатковы стымул для развіцця атрымаў інтэрнэт-гандаль, бо жыхары Паднябеснай у перыяд каранавіруснай эпідэміі пераважна заказвалі тавары праз сусветнае павуцінне. Урад Кітая робіць актыўныя захады з мэтай адна-

вінцы КНР — знаходзілася ў поўнай ізаляцыі. Цягнікі і авіярэісы былі адменены, а на дарогах з'явіліся кантрольна-прапускныя пункты. Розныя абмежаванні былі ўведзены і ў іншых частках Кітая.

Група навукоўцаў з Кітая, ЗША і Вялікабрытаніі прыйшла да высновы, што жорсткі каранцін, уведзены ва Ухань ў самым пачатку пандэміі, дазволіў прадухіліць да 700 тысяч выпадкаў заражэння і значна затармазіць распаўсюджванне інфекцыі. Даследаванне было апублікавана ў часопісе Science. Па словах навукоўцаў, каранцін ва Ухань дазволіў іншым гарадам КНР выйграць каштоўны час для падрыхтоўкі ўласных абмежавальных мер.

8 красавіка 11-мільённы мегаполіс зноў вярнуў сваім жыхарам і гасцям, якія міжволі заселі тут, свабоду перамяшчэнняў. Цяпер тут працуе грамадскі транспарт, адкрыты аэрапорты, а месціны нарэшце атрымліваюць асалоду ад фірменнай уханьскай локшыны на свежым паветры. Вяртаюцца ў ранейшае давіруснае жыццё і іншыя кітайскія гарады.

— Увечары 30 сакавіка нам казалі, што жыхарам нашага кампаўнда (жылога комплексу. — «Зв.») будзе дазволена выйсці на дзве гадзіны па пакупкі. Я была так усхвалявана, што расплакалася. Апошні раз пакідала свой дом 16 лютага, і з тых часоў прайшло ўжо 43 дні. Хтосьці аднойчы спытаў мяне: «Што ты будзеш рабіць у першую чаргу пасля заканчэння блакавання?» Я сказала: «Прыйдзі да ракі і закрычы», — напісала 31 сакавіка 29-гадовая жыхарка

Аднак найбольш важныя рашэнні прымаў асабіста старшыня КНР Сі Цзіньпін. Паніку ў самай вялікай па колькасці насельніцтва краіне свету ўдалося стрымаць дзякуючы выразна агучанай уладай стратэгіі, «з'яўленню калідору» для імпарту неабходных медыцынскіх тавараў. Дарэчы, вытворчасць многіх з іх кітайцы ў сціслы тэрмін арганізавалі ўнутры краіны. Акрамя гэтага, яны прымудрыліся з рэкорднай хуткасцю ўзвесці некалькі велізарных медыцынскіх комплексаў на тысячы месцаў і арганізаваць работу навуковага сектара для вывучэння віруса.

Пандэмія каранавіруса яскрава прадэманстравала эфектыўнасць крызісных мадэляў дзяржаўнага кіравання. Эксперты заўважаюць, што ў Кітаі перайшлі да мабілізацыйнай эканомікі. Дзяржава кантралявала як крамы, так і анлайн-дастаўку прадуктаў, што дазволіла не дапусціць павышэння цен. Эфектыўна спрацавала сістэма анлайн-сэрвісаў. Кітай прыкметна пашырыў дзяржаўныя інтэрнэт-платформы.

Акрамя поўнага перакрыцця эпідэнтра хваробы, каранціну і паўсюднай праверкі тэмпературы грамадзян, важную ролю ў вайне з вірусам адыграў хай-тэк. Як адзначыла Xinhua, тэхналогіі штучнага інтэлекту, прапанаваныя кітайскімі навукоўцамі, у поўнай меры адыгралі ролю дадатковых медыцынскіх рэсурсаў. «Код здароўя» можа візуальна адлюстроўваць траекторыю перамяшчэння карыстальніка і яго кантакты з людзьмі, што робіць

хаб у галіне высокіх тэхналогій, які займаў у давірусныя часы дзевятае месца ў рэйтынгі самых высокаэфектыўных гарадоў краіны.

— Поўная блакіроўка дзелавой актыўнасці ў лютым і частковае блакіраванне ў сакавіку прывялі да таго, што ВУП Уханя скараціўся на 70 і 50 працэнтаў адпаведна. Страты за два месяцы (у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года) ацэньваюцца дзесьці ў 800 мільярдаў юаняў, або крыху менш за 120 мільярдаў долараў, — ацаніў машаб бедства прафесар эканомікі ўханьскага ўніверсітэта навукі і тэхнікі Хуачжун Чэнь Бо для сайта iz.ru.

Вярнуцца да ранейшага паказчыка ВУП, па яго словах, сталіца правінцыі Хубэй зможа ўжо налета — за кошт абцяганага стымулявання мясцовай эканомікі цэнтральным урадам. На самастойнае ж

аднаўленне эканамічнага росту пайшло б мінімум два гады, што, дарэчы, пацвярджае прыклад Гуанчжоў, які быў эпідэнтрам успышкі атыповай пнеўманіі ў 2003-м.

«МАТРЫЦА» АДНАЎЛЯЕЦЦА

Кітайская эканоміка пачынае хутка аднаўляцца. У Паднябеснай нават спадзяюцца на новыя магчымасці, якія адкрыў крызіс. Для пераадолення наступстваў і аднаўлення ўлады распачалі машабныя меры. Народны банк Кітая знізіў рэзервовыя патрабаванні да банкаў, што вызваліць 550 мільярдаў юаняў (больш за 77 мільярдаў долараў) на падтрымку эканомікі.

Вельмі сур'ёзна паніжаны падаткі, перш за ўсё на малы і сярэдні бізнес. Банкі абавязаны прыпыніць спагнанне выплат па крэдытах. Вызваленны ад падатку на дабаўленую вартасць кампаніі, якія працуюць у інтэрнэце. Грашы-

віць вытворчасць на мясцовых заводах. Былі прыняты меры па аказанні дапамогі галінам, якія найбольш моцна пацярпелі ад абмежаванняў падчас барацьбы з каранавірусам. Асаблівы ўхіл робіцца на сектар 5G у спадзяванні, што сеткі новага пакалення стануць каталізатарам росту.

Індыкатарамі ўздыму кітайскай эканомікі служаць фінансавыя рынкі. Павышаюцца індэксы Шанхайскай біржы (Shanghai Composite), а таксама Шэньчжэньскай (Shenzhen Composite) і ганконгскай (Hang Seng). Расціць у цане акцыі найбуйнейшых кітайскіх кампаній. Напрыклад, у плюсе China Petroleum & Chemical, CNOOC (Кітайская нацыянальная шэльфавая нафтавая карпарацыя). Выраслі каціроўкі акцыяў Geely Automobile Holdings, China Life Insurance. Кітайская «матрыца» аднаўляецца, і гэта дае надзею ўсёй сусветнай эканоміцы.